

HET GENERALE COLLEGE VOOR DE BEHANDELING VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN IN DE
PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

2021.14

Uitspraak op het beroep van de kerkenraad van de wijkgemeente De Ontmoeting te Almelo

1. Procedure

1.1 Het generale college heeft kennis genomen van:

- het per e-mail op 16 oktober 2021 verzonden beroepschrift met bijlagen van de kerkenraad van wijkgemeente De Ontmoeting te Almelo (hierna: de kerkenraad) tegen de uitspraak van het classicale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen Overijssel-Flevoland, verzonden op 27 september 2021, waarbij is beslist op het bezwaar van de kerkenraad tegen het besluit van de algemene kerkenraad van de Protestantse Gemeente Almelo (hierna: AK) van 3 juni 2021 (hierna: het bestreden besluit);
- het verweer van de AK, per e-mail ontvangen op 28 oktober 2021;
- de reactie van de kerkenraad op het verweerschrift van de AK, per e-mail verzonden op 28 oktober 2021;
- de stukken die het classicale college aan het generale college heeft doen toekomen.

1.2 Het generale college heeft geen aanleiding gezien betrokkenen in de gelegenheid te stellen hun standpunten mondeling toe te lichten. Zij hebben daar ook niet om verzocht.

2 Beoordeling

2.1 Aan de uitspraak van het classicale college ontleent het generale college het volgende:

'2.2. De Protestantse Gemeente Almelo – hierna: "de PGA" – bestaat uit vijf wijkgemeenten: de Bleek, NOACH, de Grote Kerk, Pniël en De Ontmoeting (i.c. bezwaarde).

2.3. Al enkele jaren is binnen de PGA een proces van besluitvorming gaande over herstructurering van de gemeente, waaronder samengaan van wijkgemeenten en de vraag welke kerkgebouwen in gebruik blijven en welke worden gesloten c.q. afgestoten. In verband met de herstructurering van de PGA is de AK in 2018 het project "Loslaten en opnieuw beginnen" gestart. Bezwaarde heeft zich in dit proces van meet af aan op het standpunt gesteld dat hij een aparte positie diende te hebben, vanwege het feit dat hij een eigen confessioneel-evangelische identiteit heeft en sterk missionair gericht is, dat hij zich daarmee onderscheidt van de andere wijkgemeenten en dat de ontplooiing en opbouw van de wijkgemeente nauw verbonden is met deze identiteit.

2.4. Op 5 maart 2021 heeft bezwaarde aan het breed moderamen van de classicale vergadering – hierna: "het breed moderamen" – een verzoek gedaan tot de vorming van een gemeente van bijzondere aard. Bezwaarde heeft tevens zijn participatie in het project "Loslaten en opnieuw beginnen" beëindigd.

(...)

2.6. In zijn vergadering van 3 juni 2021 heeft de AK een notitie – getiteld: Reactie AK op aanvraag gemeente B.A. - AK03062021 – behandeld en vastgesteld in reactie op het verzoek van bezwaarde tot de vorming van een gemeente van bijzondere aard. In deze notitie is onder meer het volgende opgenomen:

(...).

Als de aanvraag van de wijkkerkenraad door het breed moderamen wordt gehonoreerd dan is de AK van mening dat de huidige wijkgemeente De Ontmoeting blijft bestaan tot nader order. Dit betekent concreet dat de pastorale zorg geregeld moet worden, er kerkdiensten (ruimte) moeten zijn, er een nieuwe kerkenraad moet worden samengesteld etc. Ook in de transitiefase zal er aandacht moeten zijn voor pastorale zorg.

(...).

Derhalve verzoekt de AK aan het moderamen om

*3) - bovenstaande te communiceren aan alle PGA-leden;
- om de pastorale zorg te regelen voor leden van De Ontmoeting die zich niet meer vertegenwoordigd voelen door de eigen wijkkerkenraad/predikant;
- om na te denken over voorzieningen, die getroffen moeten worden bij vertrek van de wijkkerkenraad/predikant van De Ontmoeting.'*

- 2.2 De kerkenraad kan zich, voor zover hier van belang, niet verenigen met onderdeel 3 van de hierboven aangehaalde notitie, in het bijzonder het verzoek van de AK aan het moderamen om de pastorale zorg te regelen voor leden van De Ontmoeting die zich niet meer vertegenwoordigd voelen door de eigen wijkkerkenraad/predikant.
- 2.3 Het klassicale college heeft dit verzoek, waaraan feitelijk ook uitvoering is gegeven, aangemerkt als een besluit waartegen bezwaar mogelijk is.
- 2.4 Het klassicale college heeft het bezwaar van de kerkenraad zoals hierboven weergegeven ongegrond verklaard en heeft daartoe het volgende overwogen (waarbij de kerkenraad als bezwaarde is aangeduid):

'4.9. Ordinantie 4-7 omschrijft de taak van de kerkenraad. Lid 2 bepaalt dat die taak toekomt aan de wijkkerkenraad, tenzij die aan de algemene kerkenraad is toevertrouwd. In de plaatselijke regeling is niet bepaald dat die taak aan de algemene kerkenraad toevertrouwd wordt, zodat in beginsel die taak aan bezwaarde toekomt. De taak die krachtens deze bepaling aan de wijkkerkenraad toekomt omvat onder meer de zorg voor de missionaire, diaconale en pastorale arbeid en de geestelijke vorming. Lid 2 bepaalt tevens dat de algemene kerkenraad tot taak heeft: het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar het nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid. De AK heeft derhalve de zorg voor het geheel van de gemeente.

4.10. Bezwaarde heeft een verzoek bij het breed moderamen ingediend tot vorming van een gemeente van bijzondere aard. Daarmee heeft hij de beslissing genomen om zich los te maken van de PGA. In zijn schrijven van maart-april 2021 heeft bezwaarde

de leden van wijkgemeente De Ontmoeting uitdrukkelijk gevraagd zich uit te spreken over de vraag of zij meegaan naar de gemeente van bijzondere aard. Dit verzoek aan de leden is gedaan zonder overleg met de AK.

4.11. Een deel van de wijkgemeente wenst niet mee over te gaan naar de gemeente van bijzondere aard. Deze groep wil deel blijven uitmaken van de PGA. Bezwaarde erkent dat het enkele tientallen zijn. De AK heeft onbetwist op de hoorzitting gesteld dat hij voor inmiddels zo'n 20-25 leden van wijkgemeente De Ontmoeting pastorale zorg heeft geregeld. Dit gebeurt op uitdrukkelijk verzoek van deze gemeenteleden; zij wensen geen pastorale zorg te ontvangen van bezwaarde. De AK heeft toegelicht dat de gegevens betreffende deze personen niet gedeeld mogen worden met bezwaarde. Tenzij deze gemeenteleden expliciet toestemming aan de AK hebben gegeven om hun gegevens te delen met bezwaarde, kan de AK die gegevens niet doorgeven aan bezwaarde. Ook de privacyvoorschriften in de AVG verzetten zich daartegen.

4.12. De stelling van bezwaarde dat het zijn taak is om de betreffende leden pastorale zorg te geven en met hen in gesprek te gaan kan niet gevolgd worden waar leden van de wijkgemeente dat niet wensen als gevolg van de stap die bezwaarde heeft gezet om zich los te maken van de PGA. Dan is het de verantwoordelijkheid van de AK om uitvoering te geven aan zijn taak volgens Ordinantie 4-7-2. Deze groep gemeenteleden dreigt anders tussen wal en schip te geraken. In zo'n situatie heeft de AK derhalve de taak, en is hij ook gehouden, voorzieningen te treffen, zoals hij die heeft getroffen, teneinde de continuïteit van de pastorale zorg te waarborgen.

4.13. Gelet op de verantwoordelijkheid van de AK in dezen kan hij dat ook binnen de PGA communiceren.'

- 2.5 Zoals uit de hierboven weergegeven uitspraak blijkt, heeft het classicale college zijn beslissing gebaseerd op de uitleg van ordinantie 4-7.
- 2.6 Dienaangaande voert de kerkenraad in beroep aan -kort samengevat weergegeven- dat de bedoeling van ordinantie 4-7-2 is dat aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid recht wordt gedaan waarbij gedacht wordt aan minderheidsgroepen of verscheidenheid in geloofsbeleving/modaliteit en niet dat dat de AK de zorg heeft voor het geheel van de gemeente.
- 2.7 De AK stelt zich in verweer achter de uitspraak van het classicaal college.
- 2.8 Het generale college is van oordeel dat de beslissing van het classicale college juist is en op goede gronden berust. De kerkenraad van de wijkgemeente De Ontmoeting heeft een verzoek ingediend tot vorming van een gemeente van bijzondere aard. Vast staat dat een aantal gemeenteleden van deze wijkgemeente deel wil blijven uitmaken van de Protestantse Gemeente Almelo. Zij weten zich niet meer vertegenwoordigd door de eigen kerkenraad en predikant en wensen van hen geen pastorale zorg meer te ontvangen. Het besluit houdt een regeling in voor pastorale zorg voor deze leden van De Ontmoeting. De regeling betreft een aanbod en het is aan hen om daar al dan niet gebruik van te maken. Om hoeveel personen het hier gaat en wie dat zijn acht het generale college niet van belang. Evenmin acht het generale college van belang dat deze personen hun moeiten niet aan de kerkenraad kenbaar hebben gemaakt zoals in beroep is aangevoerd. Met het classicale college is het generale college van oordeel dat de AK in de gegeven omstandigheden met een beroep op ordinantie

4-7-2 op goede gronden een regeling heeft getroffen teneinde te voorkomen dat gemeenteleden van pastorale zorg verstoken blijven en waarmee de continuïteit van de pastorale zorg wordt gewaarborgd.

2.9 Hetgeen de kerkenraad overigens in beroep nog heeft aangevoerd leidt niet tot een ander oordeel. Het beroep is dan ook ongegrond.

3 Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- verklaart het beroep ongegrond;
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de Kerk komen.

Aldus gewezen op 17 januari 2022

door mr. Th.C. van Sloten (voorzitter) en
mr. ing. M. Mouthaan (secretaris)

mr. Th.C. van Sloten

mr. ing. M. Mouthaan

Afschrift van deze uitspraak wordt verzonden naar:

1. de kerkenraad van wijkgemeente De Ontmoeting, scribadeontmoeting@gmail.com
2. de AK van Protestantse Gemeente Almelo, scriba@pga-almelo.nl
3. het classicaal college voor bezwaren en geschillen Overijssel - Flevoland, cdbg-overijssel-flevoland@protestantsekerk.nl
4. BM-CV Overijssel - Flevoland, classisscriba-overijssel-flevoland@protestantsekerk.nl
5. Kleine synode, synodesecretariaat@protestantsekerk.nl
6. Moderamen, secretariaat-moderamen@protestantsekerk.nl

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT

Verzonden op: 17 januari 2022